

وزارت تعاون

معاونت طرح و برنامه

طرح توجیه فنی ، مالی و اقتصادی

پروردش قارچ خودآگی

با ظرفیت ۵۰ تن در سال

تیر ماه ۱۳۸۲

خلاصه طرح

موضوع طرح : پرورش قارچ خوراکی به ظرفیت ۵۰ تن در سال

محل اجرای طرح : قابل اجرا در سراسر کشور

سرمایه گذاری کل: ۸۸۹/۸ میلیون ریال

سهم آورده متقاضی: ۸۹/۸ میلیون ریال

سهم تسهیلات: ۸۰۰ میلیون ریال

دوره بازگشت سرمایه: ۲۶ ماه

مقدمه :

مواد پروتئینی ، یکی از مهم ترین اجزای مواد غذایی مورد استفاده انسانها است. نیاز طبیعی بدن انسان به این مواد ، مبین ضرورت استفاده آنها در سبد غذایی خانواده ها است. از دیرباز انواع گوشت ها، خصوصاً گوشت قرمز منبع اصلی تامین پروتئین موردنیاز انسان بوده است.

لکن در حال حاضر ، به واسطه تغییر روش زندگی از سنتی به ماشینی و کاهش تحرک افراد در زندگی روزمره ، استفاده از گوشت قرمز بدلیل دارا بودن مقدار زیادی مواد چرب رو به کاهش نهاده و در عوض، استفاده از مواد غذایی ای که با داشتن مقدار کافی پروتئین، برای سلامتی زیان آور نباشد مورد توجه واقع شده است. حبوبات ، سویا و قارچ خوراکی مهم ترین منابع پروتئین غیر حیوانی هستند که امروزه به طور وسیع مصرف می شوند. در این میان بازار مصرف قارچ خوراکی به دلیل افزایش سطح آگاهی جامعه نسبت به فواید و روش مصرف آن ، روند رو به رشدی را تجربه می کند.

قارچ ، به علت اینکه سرشار از مواد پروتئینی ، گلوسیدی ، ویتامین ها و لیپیدها است می تواند غذای مناسب و کاملی برای انسان به شمار آید. ضمن اینکه به واسطه سهولت پرورش قارچ های خوراکی می توان آنها را به صورت تازه ، خشک ، کنسرو و پودر به بازار عرضه نمود.

اجرای این طرح به عنوان یک فعالیت تولیدی ، ضمن اینکه گامی به سوی خود اتکایی کشور در صنایع غذایی به شمار می رود، می تواند بستر ساز اشتغال به کار نیروهای متخصص (خصوصاً در علوم کشاورزی) و فاقد تخصص گردد. ضمن اینکه بانوان کارآفرین نیز می توانند با پیاده سازی این طرح، گامی در جهت توسعه میهن بردارند.

روش تولید:

مراحل پرورش قارچ خوارکی عبارتند از:

الف- تهیه بذر

ب- تهیه کمپوست

پ- کشت بذر

ت- رشد ریشه‌های قارچ

ث- خاک ریزی

ج- برداشت

الف- تهیه بذر:

برای تهیه بذر ، دانه های گندم را بعد از جوشاندن در کيسه های کوچک پلاستیکی ریخته و جهت جلوگیری از هجوم میکروب های هوایی به آن ، دهانه آن را با پنبه مسدود نموده و به مدت دو ساعت در اتوکلاو استریل می‌کنند. سپس بسته‌های فوق الذکر را با ماده تلقیحی با هاگ و اسپور واریته قارچ مورد نظر تلقیح می‌کنند و سپس کيسه ها را در محوطه با حرارت حدود ۲۵ درجه سانتی گراد به مدت سه هفته نگهداری می‌نمایند که در این مدت، میسیلیوم بر روی دانه های گندم رشد نموده و آماده کشت می‌باشند و این عمل را تهیه مایه می‌نامند.

ب- تهیه کمپوست:

کمپوست از اختلاط کاه ، کود مرغی، گچ، اوره و آب به نسبت ۱۰، ۵، ۷، ۰/۴ و ۲۵ حاصل می‌شود.

پ- کشت بذر:

در این مرحله کمپوست تهیه شده در جعبه های چوبی ریخته شده و دانه های گندم حاوی میسیلیوم قارچ روی آن کشت شده و پس از فشرده سازی آن را در دمای ۲۵ درجه سانتی گراد و رطوبت نسبی ۸۵ تا ۹۰ درصد نگهداری می کنیم.

ث- رشد ریشه های قارچ:

ریشه های قارچ میسیلیوم پس از حدود دو تا سه هفته تمام محیط کشت را فرا می گیرند . در این مرحله نوبت به خاکریزی می رسد.

ت- خاک ریزی :

در این مرحله، سطح تمام جعبه های حاوی کشت با خاک استریل که قبل آماده شده به ضخامت ۳ الی ۵ سانتی متر پوشانده می شود. pH این خاک باید حدود ۷/۵ باشد . سپس دمای محیط را به ۱۸ درجه سانتی گراد تقلیل می دهند.

ج- برداشت:

پس از دو تا سه هفته قارچ ها با شکل گرفتن خود ، شروع به رشد کرده و پس از چند روز تمام سطح کشت را می پوشانند . برداشت قارچ در این زمان آغاز می گردد. در هر دوره کشت معمولاً بین پنج تا شش نوبت برداشت وجود دارد که هر نوبت حدود یک هفته به طول می انجامد. بعد از پایان دوره کشت کمپوست باقیمانده مستقیماً قابل فروش است.

توجیه اقتصادی طرح :

الف - سرمایه گذاری ثابت :

الف - ۱) زمین :

هزینه کل (میلیون ریال)	هزینه واحد (هزارریال)	متراژ (متر مربع)
۶۲/۵	۲۵	۲۵۰۰

الف - ۲) محوطه سازی :

ردیف	شرح	مقدار	هزینه واحد (هزارریال)	هزینه کل (میلیون ریال)
۱	تسطیح و خاکبرداری	۱۰۰۰ متر مربع	۵	۵
۲	دیوارکشی	۵۰۰ متر مربع	۶	۳
۳	خیابان کشی و آسفالت	۵۰۰ متر مربع	۱۰	۵
جمع				۱۳

الف - ٣) ساختمانها:

ردیف	شرح	زیربنا (m ²)	هزینه واحد (هزارریال)	هزینه کل (میلیون ریال)
١	سالن پرورش قارچ	٣٦٠	٣٥٠	١٢٦
٢	سالن پاستوریزاسیون خاک	٤٥	٣٠٠	١٣/٥
٣	سالن تاسیسات	٩٠	٣٠٠	٢٧
٤	سردخانه و انبار	٢٠	٩٠٠	١٨
٥	سالن بسته بندی	٢٤	٣٠٠	٧/٢
٦	سرویس بهداشتی	١٨	٤٠٠	٧/٢
٧	راهروی بین سالن ها	٥٤	٣٥٠	١٨/٩
٨	سوله تهیه کمپوست	١٥٠	٣٠٠	٤٥
٩	ساختمان اداری	٣٠	٣٢٠	٩/٦
١٠	موتورخانه	٢٤	٢٥٠	٦
١١	ساختمان نگهداری و سرایداری	٥٠	٣٠٠	١٥
١٢	انبار لوازم و قطعات	٢٤	٢٥٠	٦
جمع				٢٩٩/٤

الف - ٤) ماشین آلات:

ارقام به میلیون ریال

ردیف	شرح	تعداد	هزینه واحد	هزینه کل
١	پمپ شناور	١	٥	٥
٢	تراکتور	١	٦٢	٦٢
٣	تریلر	١	٢	٢

۲۰	۲۰	۱	میکسر	۴
۴۰	۴۰	۱	دیگ بخار	۵
۱۵	۱۵	۱	هواساز	۶
۱۰	۱۰	۱	تسمه نقاله	۷
۲۰	۲۰	۱	موتور ژنراتور ۵۰ کیلووات	۸
۱۷۴			جمع	

الف - ۵) تاسیسات:

ردیف	شرح	تعداد	هزینه واحد(هزارریال)	هزینه کل(میلیون ریال)
۱	حق انشعاب برق	-	-	۱۸
۲	کابل کشی و نصب تابلوها و ترانس ها	-	-	۱۰
۳	لوله کشی	۳۰۰ متر	۷۰	۲۱
۴	TASISAT ABRASANI	-	-	۱۰
۵	حفر و تجهیز چاه آب	۱ حلقه	۵۰	۵۰
۶	طبقه بندی فضای سالنهای	۲۰۰۰ m ²	۸	۱۶
	جمع			۱۲۵

الف - ۶) وسایل نقلیه :

ارقام به میلیون ریال

ردیف	شرح	تعداد	هزینه واحد	هزینه کل
۱	وانت نیسان یخچال دار	۱	۹۰	۹۰
	جمع			۹۰

الف - ۷) تاسیسات اداری:

ارقام به میلیون ریال

ردیف	شرح	هزینه کل
۱	تلفن	۲
۲	میز و صندلی اداری	۲
۳	وسایل آشپزخانه	۱
۴	وسایل رفاهی کارکنان	۲
جمع		۷

الف - ۸) هزینه‌های قبل از بهره‌برداری :

ارقام به میلیون ریال

ردیف	شرح	هزینه کل
۱	هزینه تهیه طرح، مشاوره، اخذ مجوزها و ثبت تسهیلات	۱۶
۲	آموزش	۱۵
جمع		۳۱

جمع کل سرمایه گذاری ثابت

شرح	هزینه (میلیون ریال)
زمین	۶۲/۵
محوطه سازی و ساختمان ها	۳۱۲/۴
ماشین آلات	۱۷۴
وسایل نقلیه	۹۰
TASISAT	۱۲۵
TASISAT ADAR	۷
هزینه های قبل از بهره‌برداری	۳۱

۸۰۲	جمع
۴۰	پیش بینی نشده (معادل ۵٪ اقلام فوق)
۸۴۲	جمع کل

ب - هزینه های جاری :

ب - ۱) مواد اولیه و نهاده های تولید :

ردیف	شرح	صرف سالانه	هزینه واحد (هزارریال)	هزینه کل(میلیونریال)
۱	بذر	۲۵۰۰Kg	۳۰	۷۵
۲	کلش گندم و جو	۱۲۵ تن	۲۰۰	۲۵
۳	کود مرغی	۶۰ تن	۷۵	۴/۵
۴	کود اوره	۴/۲ تن	۶۵۰	۲/۷۳
۵	گچ و آهک	۲۰ تن	۷۵	۱/۵
۶	خاک	۱۲۵m ³	۵۰	۷/۲۵
۷	سوم ضد عفونی کننده	۵۰۰ لیتر	۱۵	۷/۵
۸	ظروف بسته بندی نیم کیلویی	۱۰۰۰۰ عدد	۰/۴	۴۰
جمع				۱۶۲/۴۸

ب - ۲) حقوق و دستمزد :

ارقام به میلیون ریال

ردیف	شرح	تعداد - نفر	حقوق ماهانه	حقوق کل
۱	مدیر طرح	۱	۱/۲	۱۶/۸
۲	کارمند اداری و حسابدار	۱	۰/۸	۱۱/۲
۳	تکنیسین	۱	۰/۹	۱۲/۶
۴	کارگر ساده	۴	۰/۷	۳۹/۲
۵	راننده	۱	۰/۷	۹/۸
۶	نگهبان و سرایدار	۱	۰/۷	۹/۸
۱۹/۶٪ سهم حق بیمه کارفرما				
جمع کل ۱۱۹				

ب - ۳) هزینه نگهداری و تعمیرات :

ارقام به میلیون ریال

ردیف	شرح	ارزش دارایی	نرخ	هزینه کل
۱	ساختمان و محوطه سازی	۳۱۲/۴	٪۲	۶/۲۵
۲	تاسیسات	۱۲۵	٪۴	۵
۳	ماشین آلات	۱۷۴	٪۴	۷
۴	وسایل نقلیه	۹۰	٪۱۰	۹
۵	تاسیسات اداری	۷	٪۱۰	۰/۷
جمع ۲۷/۹۵				

ب - ۴) هزینه استهلاک :

ارقام به میلیون ریال

ردیف	شرح	ارزش دارایی	نرخ	هزینه کل
۱	ساختمان و محوطه سازی	۳۱۲/۴	٪۱۰	۳۱/۲۴
۲	تاسیسات	۱۲۵	٪۱۲	۱۵

۱۷/۴	٪.۱۰	۱۷۴	ماشین آلات	۳
۱۸	٪.۲۰	۹۰	وسایل نقلیه	۴
۰/۷	٪.۱۰	۷	تاسیسات اداری	۵
۸۲/۳۴	جمع			

ب- ۵) سوخت و انرژی :

هزینه کل(میلیون ریال)	هزینه واحد (ریال)	صرف سالانه	واحد	شرح
۲/۵	۲۵۰	۱۰۰۰	کیلووات ساعت	برق
۱/۹۵	۶۵۰	۳۰۰۰	لیتر	بنزین
۰/۶۴	۱۶۰	۴۰۰۰	لیتر	گازوئیل
۵/۰۹	جمع			

جمع هزینه های جاری طرح

هزینه (میلیون ریال)	شرح
۱۶۲/۴۸	مواد اولیه و نهاده های تولید
۱۱۹	حقوق و دستمزد
۲۷/۹۵	نگهداری و تعمیرات
۸۲/۳۴	استهلاک
۵/۰۹	سوخت و انرژی
۳۹۶/۸۶	جمع
۱۹/۸۴	پیش بینی نشده (معادل ۵٪ اقلام فوق)
۴۱۶/۷	جمع کل

سرمایه در گردش (دوره دو ماهه)

هزینه (میلیون ریال)	شرح
۲۷/۱	مواد اولیه

۱۹/۸	حقوق و دستمزد
۰/۹	سوخت و انرژی
۴۷/۸	جمع کل

جمع کل سرمایه گذاری طرح

هزینه (میلیون ریال)	شرح
۸۴۲	سرمایه ثابت
۴۷/۸	سرمایه در گردش
۸۸۹/۸	جمع کل

ج - فروش:

ردیف	شرح	ارزش واحد (هزار ریال)	میزان تولید	ارزش کل (میلیون ریال)
۱	قارچ خوراکی بسته بندی شده	۱۳/۵	۵۰۰۰۰ Kg	۶۷۵
۲	کمپوست	۹۰	۲۰۰ تن	۱۸
جمع				۶۹۳

برآورد هزینه های عملیاتی و غیر عملیاتی

ردیف	شرح	هزینه (میلیون ریال)
۱	استهلاک هزینه های قبل از بهره برداری (۴ ساله)	۷/۷۵
۲	هزینه فروش و اداری (معادل ۰.۲٪ فروش سالانه)	۱۳/۸۶
جمع		۲۰/۶۱

پیش بینی مالی طرح

میلیون ریال	شرح
۶۹۳	درآمد (فروش)
۴۱۶/۷	کسر می شود : قیمت تمام شده
۲۷۶/۳	سود ناویژه
۱۳/۸۶	کسر می شود : هزینه های اداری و فروش
۲۶۲/۴۴	سود عملیاتی
۷/۷۵	کسر می شود : استهلاک هزینه های قبل از بهره برداری
۲۵۴/۶۹	سود ویژه قبل از کسر مالیات

محاسبه دوره بازگشت سرمایه:

$$\text{دوره بازگشت سرمایه} = \frac{۲}{۱۶} \text{ (تقریباً ۲۶ ماه)}$$

محاسبه نقطه سر به سر (در ۱۰۰٪ تولید)

(ارقام به میلیون ریال)

هزینه کل	هزینه ثابت		هزینه متغیر		شرح
	درصد	مبلغ	درصد	مبلغ	
۱۶۲/۴۸	-	۰	۱۰۰	۱۶۲/۴۸	مواد اولیه
۱۱۹	۶۵	۴۱/۶۵	۳۵	۷۷/۳۵	حقوق و دستمزد
۵/۰۹	۲۰	۱/۰۲	۸۰	۴/۰۷	سوخت و انرژی
۲۷/۹۵	۲۰	۵/۰۹	۸۰	۲۲/۳۶	تعمیر و نگهداری
۸۲/۳۴	۱۰۰	۸۲/۳۴	-	۰	استهلاک
۱۳/۸۶	-	۰	۱۰۰	۱۳/۸۶	توزيع و فروش
۷/۷۵	۱۰۰	۷/۷۵	-	۰	استهلاک قبل از بهره برداری
۱۹/۸۴	۱۵	۲/۹۸	۸۵	۱۶/۸۶	پیش بینی نشده
۴۳۸/۳۱	-	۱۴۱/۳۳	-	۲۹۶/۹۸	جمع

بر اساس محاسبات مبتنی بر اطلاعات جدول فوق نقطه سر به سر تولید معادل ۳۵/۶۹٪ می باشد.

محاسبه کارمزد وام

۱ - عقد مشارکت مدنی:	
مبلغ قرارداد:	
مدت قرارداد	
کارمزد	
کارمزد عقد مشارکت مدنی:	

۲ - عقد فروش اقساطی:	
مبلغ قرارداد	
مدت قرارداد	
کارمزد تسهیلات	
کارمزد عقد فروش اقساطی	
کل کارمزد تسهیلات	
کارمزد سالانه	

	اصل تسهیلات سالانه
--	--------------------

جدول بازپرداخت اصل و کارمزد تسهیلات :

ارقام به میلیون ریال

سال ۵	سال ۴	سال ۳	سال ۲	سال ۱	شرح
۱۷۷/۷۸	۱۷۷/۷۸	۱۷۷/۷۸	۱۷۷/۷۸	۸۸/۸۹	اصل بازپرداخت تسهیلات
۶۶/۹۴	۶۶/۹۴	۶۶/۹۴	۶۶/۹۴	۳۳/۴۷	کارمزد تسهیلات
۲۴۴/۷۲	۲۴۴/۷۲	۲۴۴/۷۲	۲۴۴/۷۲	۱۲۲/۳۶	جمع